

ALOJZ HROVAT

Dne 17. novembra 1949 je imel takratni rektor Visoke tehniške šole v Ljubljani, prof. ing. Alojz Hrovat, ob rojstvu Centralne tehniške knjižnice v Ljubljani osrednji govor. V njem je nakazal vrsto misli in načrtov, ki so še danes Centralni tehniški knjižnici osnovno vodilo za delo. Med drugim je v svojem govoru dejal: »Zbrali smo se v tem malem prostoru k tihi in skromni slovesnosti, da otvorimo novo in potrebno knjižnico pod imenom Centralna tehniška knjižnica.« Nadalje je poudaril misel, da »je nastala že nujna potreba urediti centralno tehniško knjižnico, kjer naj bi se vodila evidenca vseh tehniških knjig in revij na teritoriju Slovenije. Treba je urediti dobavo knjig in revij tako, da bo od tega imel korist vsak, ki se za to zanima, je poudaril. Dalje je treba omogočiti inozemsko literaturo učnemu osebju in študentom, da bodo mogli iti z razvojem in napredkom tehnike v svetu«. Na koncu svojega govora je zaželel, naj iz malega zrnca, jedra zraste veliko mogočno drevo, katerega sad in plodove bo uživala širša domovina.

Zvest začetni spodbudi za otvoritev Centralne tehniške knjižnice v Ljubljani ji je stal skupaj z univerzitetnimi profesorji mlajše generacije, svojimi študenti, do konca svojega delavnega življenja ob strani tako pri dodelitvi prostorov, v katerih knjižnica še danes deluje, pri pridobivanju prvih knjižničnih delavcev in pri dodelitvi finančnih sredstev. Petnajstletnica knjižnice je ostala vsem delavcem knjižnice v neizbrisnem spominu, saj je bil takrat pokojni prof. ing. Alojz Hrovat zadnjič med knjižničarji Centralne tehniške knjižnice, se z njimi veselil doseženih uspehov in jih spodbujal pri novih načrtih za razširitev knjižnične in informacijske dejavnosti. Ob dvajsetletnem jubileju knjižnice se slovesnosti zaradi bolezni ni mogel več udeležiti, pač pa ji je izrazil čestitke in se veselil tega delovnega jubileja knjižnice.

Prof. ing. Hrovat je kot univerzitetni učitelj in znanstvenik na področju tehnike nosil v sebi globoko spoznanje, da morajo biti profesorji in študentje ter ves tehnični kader, kot je dejal, seznanjeni z najnovejšimi izsledki in napredkom na tehničnem polju, in je zaradi tega spoznanja podprl ustanovitev in razvoj prve javne slovenske osrednje tehniške univerzitetne knjižnice, s tem pa je stopil tudi v zgodovino slovenskega bibliotekarstva.

Danes nas tolaži misel, da nas pri našem delu nenehno spremljajo njegovi napotki ob ustanovitvi knjižnice in da se vedno obširneje in

globlje uresničujejo njegove zamisli o tehniškem razvoju predvsem s pomočjo tehniške znanstvene literature. Zato štejemo med njegove življenjske zasluge tudi ustanovitev in delovanje Centralne tehniške knjižnice v Ljubljani in zato tudi pomeni za vse delavce knjižnice današnji spominski dan dolžnost, da moramo ob spominu na svojega ustanovitelja še z večjo zavzetostjo in z večjo vztrajnostjo in močnejšo ljubeznijo nadaljevati naloge, ki so nam jih naložile že ob prvi tihi in skromni slovesnosti pred 22 leti njegove tehtne besede. Glede na to se danes bolj kot doslej ponovno zavedamo, da moramo ob spominu na pokojnega prof. ing. Alojza Hrovata storiti vse, da bi plodove dela za tehniko in znanost v vsem svojem življenju do zadnjih meja tako zvestih mož, kot je bil pokojnik, tudi resnično uživala vsa naša širša domovina.

Mara Šlajpah-Zorn

JOSIP RIJAVEC

Saj si ne moremo misliti, da že odhajaš. Saj te je še vedno polna naša hiša, tista hiša, v kateri si prebil sedemnajst let svojega bogatega življenja. Zdaj zdaj — se nam zdi — boš stopil skozi vrata. Ljubeznivo se boš vsakemu izmed nas nasmehnil. Morda nam boš povedal kako šalo in že bo stekla beseda o bibliotekarskih problemih, o stvareh, ki bi jih bilo treba še narediti, morda tudi o izkušnjah iz nekdanjih dni, ko je bilo treba postavljati temelje za organizacijo periodičnega oddelka, ki si ga vodil celih dvanajst let.

In še bo tekla beseda o domu, pa tudi o domovini, ki si jo tako ljubil, o tvoji sončni Goriški in ne nazadnje o goriškem slavcu Simonu Gregorčiču, ki ti je bil tako blizu.

In zdaj — listal sem po tvoji uslužbenski mapi. Polna je porumenelih listov s pečati in podpisi, cela dolga vrsta odločb z obrazložitvami in pravnimi pouki, šop potrdil, spričeval in ocen — vse to pisano v suhoparnem uradniškem jeziku — mar naj bo to res tvoje življenje, dragi naš tovariš Rijavec?

Ne, kljub množici podatkov to nisi ti. Natančno so sicer popisane postaje tvoje življenjske poti od rojstva v Gorici pa preko bridkega begunstva med prvo svetovno vojno, šolanja v Mariboru in potem na vojaški akademiji v Beogradu, bleščeče vojaške kariere, ki te je pred drugo svetovno vojno peljala v Rim, med vojno pa v London in na Bližnji Vzhod tja do domovine. Vsa ta dolga in vznemirljiva pot, ki te je končno s štiriinštiridesetimi leti prav na tvoj rojstni dan privedla v Narodno in univerzitetno knjižnico in tvoje tako plodno delo v knjižnici pa tudi tvoje publicistično delo na knjižničnem področju — vse je zvesto zabeleženo v tvoji stari personalni mapi, ki bo v arhivu čakala na zgodovinarja. Samo eno, zadnjo zabeležko bomo morali dodati — datum tvoje smrti.

Ne, ti porumeneli papirji, to nisi ti. V njih ni tvoje tople človeške osebnosti, v njih ni tvojega tovarištva, ki smo ga bili deležni, v njih